

TORONTÁI

A BÁNSÁG MAGYAR POLITIKAI NAPILAPJA

SZERDA, 1929 JULIUS 3

FELELŐS SZERKESZTŐ: Dr. MARA JENŐ

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Veliki
Becskek, Obiliteva uca 1. Telefon: 281 és 21

58. ÉVFOLYAM, 150. SZÁM

Előfizetési árak: évente 300, félévre 150, negyed-
évre 75, havonta 25 dinár. Megjelenik délelőtt.

Svrljuga pénzügyminiszter kedden délben megérkezett Blédből, a hol szerencsekivánatait tolmácsolta Öfelségének harmadik gyermeke megszületése alkalmából. Ugyancsak tegnap délben jött meg Beogradba dr. Drinkovity Máté szociálpolitikai miniszter.

A tirannai kormány cáiolja a Zogu albán király megbetegedéséről a világsajtóban elterjedt híreket. A király a nyári hónapokat Durazzóban tölti.

Bukarestből jelentik: Az estji lapok hírei szerint, az ellenzék elhatározta, hogy az új közigazgatási törvényjavaslat tárgyalásánál, párt-
ra való különbség nélkül, kivonul az ülésteremből és mindaddig távolmarad a nemzetgyűléstől, amíg a törvénytervezet vitája tart.

Madjaru román kereskedelmi miniszter szabad kikötőzóna létesítését tervezi Gyurgyevón, Brájlán, Galatzen és Konstanzán.

A noviszádi törvényszék büntető tanácsa tegnap kezdte meg Milacsity Velja, a becskerei államépítészeti hivatal volt tisztviselőjének sikkasztási bünpörét. Milacsity, a vád szerint, mintegy 60.000 dinárt sikkasztott, azonkívül pedig nyugtákat hamisított. A bíróság a tárgyalás folytatását augusztus másodikára halasztotta.

Drezda környékén tegnap óriási vihar pusztított és munka közben lesodort három csatornatisztító munkást. Kettőt sikerült megmenteni, a harmadik a csatornába fulladt.

Newyorkból jelentik, hogy Jonstown mellett egy utasszállító repülőgép 2000 méter magasságban felmondta a szolgálatot. A pilóta és a gép egyetlen utasa ejtőernyővel ereszkedett le és szerencsésen partot ért. A repülőgép gazdátlanul folytatta útját és csak néhány kilométeres ut után zuhant le.

TÖZSDE

Julius 2.

MA 100 DINÁR:

Budapesten	9 98 pengő
Zürichben	9 12 sv. frank
Berlinben	7 37 ar. márka
Bécsben	12 41 silling
Triesztben	— — lira
Prágában	59 10 cseh kor.
Newyorkban	— — dollár
Bukarestben	— — leu

BUDAPESTI ÉRTÉKTÖZSDE.

Magyar Hitel 77, Olasz Bank 70, Nemzeti Bank 224, Pesti Hazai 200, Ganz-Danubius 100, Ganz-Villamos 65, Délcukor 101.

Julius 21-ig ülésezik a legfelsőbb törvényhozó tanács.

Beograd, jul. 3.

Az igazságügyminisztériumban bizottság alakult, amely a tisztviselőtörvénytervezetet és a hadsereg szervezetéről szóló törvényjavaslatot tárgyalja le. A legfelsőbb törvényhozó tanács

Julius 21-ikéig folytatja munkásságát, amikor is üléseit befejezi és őszig szünetelteti a működését.

Julius 11-ikéig letárgyalja a polgári bírói eljárásról szóló törvényjavaslatot, amelyet elvben már elfo-

gadott és megvitatja az erdőkről és az erdőirtásról szóló törvénytervezetet, valamint a katasztrófaalkotott törvényjavaslatot. A katasztrófaalkotott törvény elfogadásával a kataszteri nyilvántartásokat az ország egész területén bevezetik. Az egyes reszortminiszterek által kidolgozott más törvényjavaslatokat kinyomtatják és kiosztják a törvényhozó tanács tagjai között és így őszel már felkészülten láthatnak hozzá az újabb törvényjavaslatok tárgyalásához.

Szeptemberre halasztották a becskerei tanárkongresszust.

Beograd, jul. 3.

A július 6-ikára, 7-ikére és 8-ikára kitűzött becskerei tanárkongresszus időpontjában tegnap váratlanul változás következett be. A tanár-egyesület igazgatósága ülést tartott és azon úgy határozott, hogy

a kongresszust szeptember elejére halasztja.

Az elhalasztás azért történik, mert szeptemberig elkészül az új középiskolai törvény tervezete, amit aztán a tanárkongresszus kimerítő vita alá vesz.

A jóvátétel rendezése és a Rajna-területek kiürítése a legfontosabb külpolitikai kérdés.

Elhangzott a trónbeszéd az angol alsóházban.

London, jul. 3.

György király betegeskedése folytán az angol alsóházat kedden délben a lordkancellár nyitotta meg, aki nagy eszben olvasta fel a trónbeszédet.

A király

a legfontosabb külpolitikai kérdésnek a jóvátétel rendezését és a megszállt Rajna-területek kiürítését tartja

és annak a reményének ad kifeje-

zést, hogy rövidesen elérhető a fegyverkezés csökkenése. A trónbeszéd a szovjet iránti helyzetről is nyilatkozik és kifejti, hogy meg kell vizsgálni azokat a feltételeket, amelyek mellett ismét fel lehet, venni a diplomáciai kapcsolatot Szovjet-országgal.

További részében a királyi szózat a munkanélküliség kérdésével és más belpolitikai problémákkal foglalkozik.

Egy letartóztatott cseh vasutas miatt diplomáciai bonyodalmak várhatók.

Mi történt a hidasnémeti állomáson? — A cseh sajtó szerint Magyarország háborút akar provokálni.

Budapest, jul. 3.

A cseh—magyar határmenti Hidasnémeti állomáson a magyar határrendőrség letartóztatta Pechak János csehszlovák vasutast, akit kémkedésben tetten értek. A csehszlovák hatóságok

válaszképpen beszüntették a vonattárgyalatot ezen a vonalon

azzal az indokolással, hogy a vasúti személyzet nincs biztonságban.

Budapesti jelentések szerint, a csehszlovák kormány eljárása mély megdöbbenést keltett a magyar lakosság körében és Budapestben tömegesen adják vissza vasúti jegyeiket azok, akik csehszlovák fürdőkhöz készültek. A magyar közönség

tudvalevően milliókat költ évenként a volt felvidéki fürdőkben és a magyarok távolmaradását bizonyára érzékenyen fogják megérezni.

A tegnapi nap folyamán Csehszlovákia felé, a tátrai expresszt kivéve, az összes vonatokat elindították.

A Magyar Távirati Iroda az este kiadott kommunikációjában megerősíti a hírt, hogy a letartóztatott cseh vasutast kémkedésért fogták el.

Reggeli jelentések szerint,

a csehszlovák külügyminisztérium megbízta a budapesti követét, hogy jelentse be tiltakozását Pechak János letartóztatása miatt,

amelyet a cseh kormány elhurcolásnak minősít, mert arról nem értesít-

tették ki hivatalosan a csehszlovák hatóságokat.

A cseh sajtó szerint, Magyarország fellépésével

háborút akar provokálni

és Csehszlovákiának erre méltóságának megfelelő választ kell adnia.

Nagy előkészületek folynak a királyi keresztelőre.

Készül az amnesztia-rendelet.

Beograd, jul. 3.

A blédi királyi kastélyban nagy előkészületek folynak a harmadik királyfi keresztelőjére. A nagy ünnepségek keretében tervezett keresztelő július végén lesz és a yorki herceg képviselőjében Kenard beogradai angol követ fogja a keresztelő ünnepségén a kormány képviselőjében Zsivkovity Petár miniszterelnök-belügyminiszter, Hadzsity tábornok, hadügyminiszter és dr. Szrskity igazságügyminiszter vesz részt.

A királyi családban bekövetkezett örvendetes eseménnyel kapcsolatosan dr. Szrskity Milán igazságügyminiszter anyagot gyűjt az amnesztia-rendeletre és összeállította azok névsorát, akiket a királyi kegyelemre előterjesztenek.

Háromszáz színész vett részt az országos színészkongresszuson.

Beograd, jul. 3.

Az országos színészkongresszus kedden folyt le Beogradban ünnepi keretek között. A vasúti állomáson a beogradai dalárdák és a kulturális egyesületek kiküldöttéi várták a Zágrebból, Ljubljánból és Szokljéből, valamint a kisebb vidéki városokból érkezett vendégeket, akiknek száma mintegy háromszáz volt. Nusity Branisláv üdvözölte a színészeket, akik a fogadtatás külsőségei befejeztével négyes sorban vonultak a Nemzeti Színházig és onnan a székesegyházba, ahol elhunyt társaik lelkiüdvéért tartott rekviemen vettek részt. A délelőtt folyamán egy színészből álló küldöttség az Avalán volt és megkoszorúta az ismeretlen hősök síremlékét.

Országos örömmünneppel ülik meg a Numancia megmenekülését.

Madrid, jul. 3.

Az „Eagle” angol hidroplán a szerencsétlenül járt Numancia óceánjáró spanyol hidroplán utasaival Gibraltárnál partot ért, ahol a lakosság ünnepélyes fogadtatásban részesítette a megmenekült spanyol utasokat és a bátor angol repülőbiztosítók.

Madridban óriási előkészületek folynak a Numancia utasainak méltó fogadtatására és a spanyol kormány országos örömmünnepet rendelt el július hatodikára.

Befejezték a nyomozást a becskerek-i kommunisták ügyében.

A harminchét letartóztatott beismerő vallomást tett.

Megismétlődött Falout kapitány esete — egy fekete aktatáska volt az áruló.

Becskekerek, jul. 3.

Junius 8-ikán és 9-ikén Kikindán kerületi szokolversenyt rendeztek, amelyen a becskerek-i szokolisták is nagy számban vettek részt. A tornaverseny előestéjén a dragutinovói vasútállomáson az egyik vasúti kocsiban

kulccsal lezárt fekete aktatáskát találtak,

amelyet a kalauz, kötelességéhez híven, átadott a dragutinovói állomásfőnöknek, aki viszont a kikindai határrendőrségnek és vasúti rendőrségnek továbbította. Kikindán felnyitották a táskát és ekkor kiderült, hogy az aktatáskában egy szokol tornanadrágon és tornaingen kívül 100 darab kommunista röpirat és a „Proletar” című kommunista lap márciusi száma van. A kikindai határrendőrség értesítette a váratlan leletről a becskerek-i rendőrséget, amely a felettes hatóságoktól utasítást kapott a nyomozás lefolytatására. A becskerek-i rendőrségre nehéz feladat hárult, mert más kiinduló pontja — az elfelejtett aktatáskán kívül nem volt, de erélyes és lelkiismeretes munkájával mégis sikerült teljes egészében felderíteni a szinte példátlanul álló nagyarányú szervezetet.

A nyomozás első estéjén már huszonöt helyen tartott házkutatást a rendőrség és mindjárt az első órákban számos gyanúsítottat előállított és vallomásuk alapján rövidesen ki-nyomozta az ügyben kompromittált egyének teljes névsorát.

Az első letartóztatott, Trajkovity Jován, a becskerek-i munkásbiztosító pénztár jelenleg felfüggesztett tisztviselője volt, akit

éppen munka közben leptek meg.

Remington írógépén

röpiratokat gépelt, amikor a rendőrség betoppant a lakására.

Trajkovity beismerte, hogy az írógépét Szervó Mihály becskerek-i szabótól kapta a röpiratok sokszorosítására és a Kéri Rozália kommunista kurir által beszerzett szerb, magyar és német szövegű kéziratok alapján kommunista röpiratokat sokszorosított. Mint a Szokol-egyesület tagjának, az volt a feladata, hogy Kikindán a kerületi szokolversenyen kommunista röpiratokat terjesszen. — Minden parancsot pontosan véghezvittem — vallotta Trajkovity — amivel a kurir megbízott. Ha azt mondták volna, dobjak bombát — megeselekedtem volna.

A fanatikus fiatalemberrel egyidejűleg letartóztatták Davidovity Radivojt, a becskerek-i munkásbiztosító pénztár időközben elbocsátott fiatal napidíjasát is, aki szintén beismerte, hogy terjesztés végett átvett kommunista karikatúrákat és röpiratokat. Kikindán a Szokol szellet megelőző éjszakán a gyakorlótérrel szomszédos uccákban Szokol egyenruhában terjesztett is röpiratokat. A fekete táská, amelyet Dragutinovón találtak, szintén az ő tulajdona volt.

Az ugyancsak jó családból származó Alekszity Mita jogász kijelen-

tette, hogy bécsi diákévei óta szimpatizál a kommunista ideológiával. Ő dolgozta ki azt a röpiratot, amelyet Beeskereken a május elsejére virradó éjjel terjesztettek. Mint kurir is teljesített szolgálatot és összeköttetést tartott fenn Pucár György szubotica-i vasutassal.

A következő letartóztatott, Szervó Mihály szabósegéd beismerte, hogy május elseje előtti éjjel Beeskereken röpiratokat terjesztett Kéri Rozália és Szönyi Mihály segítségével.

sőt Pancsevóra is vitt 300 darabot.

Szervót Zágrebba kísérték, ahol vallomása alapján letartóztatták dr. Löwi Salamon orvost, a szervezet főirányítóját, aki őrizetbevételekor, mint megártuk, öngyilkosságot kísérelt meg a zágrabi rendőrség épülete előtt.

Mór Ferenc szerint, Fuchs János becskerek-i szabó műhelyében éjszánkint kommunista összejöveteleket tartottak.

Szönyi Mihály kazánkovács a vasúti műhelyben szervezett egy kommunista sejtet, kurirszolgálatot végzett, röpiratokat vitt Pancsevóra és egy sokszorosító gépet adott át Toskov Tamásnak.

Érdekes alakja a szervezetnek Márton Rozália, férjezett Kéri 28 éves becskerek-i varrónő. Küldöncszolgálatot végzett, kéziratokat adott át Trajkovitynak sokszorosítás végett és

amikor kipattant az összeesküvés, Szubotica-ra szökött,

ahol tíz napi nyomozás után a becskerek-i rendőrség elfogta. Germann Anna 27 éves háztartásbeli tudott Kéri szökéséről, akinek ebben Germann Lajos asztalos a segítségére is volt.

Fuchs János szabó, Fuchs Boriska varrónő, Stern József borbély, Csonti Illés napszámos, Nickházi Alajos pékmester, Pollinger Péter kőműves, Funk György könyvkötő, Ács Márton napszámos és Horváth Teréz cselédeány tagjai voltak a kommunista szervezetnek. Toskov Tamás házában a jelenleg szökésben lévő Mihajlovity Andrija volt városi képviselőtestületi tag és a felesége gyártott röpiratokat.

Fontos szerepe volt a szervezetben Pucár Gyura szubotica-i vasutasnak, aki összeköttetésben volt Gyakovity Gyura jogással, ismert kommunistával, aki a csendőrség elől Ausztriába akart átszökni, de menekülés közben agyonlőtték. A helyi kommunista komité titkára volt és Alekszity Mitának átadott kommunista röpiratokat és karikatúrákat. Pucár is

öngyilkosságot kísérelt meg, de tette végrehajtásában megakadályozták.

A becskerek-i rendőrség kérelmére az éjjel 15 újabb letartóztatást foganatosítottak. Novacrnján 11, Alekszandrovón 1, Banatszkidusanovácson 1, Gornjamuzslján pedig 2 személyt vettek őrizetbe. A 37 letartóztatottól szóló vizsgálati anyag kétszáznál több gópráros oldalra terjed és ez a körülmény bizonyítja

legjobban, milyen nagyarányú munkát végzett a feladata magaslatán álló rendőrség. Érdekes, hogy az egyik fogoly még a letartóztatásakor is igen fenyegetően viselkedett: Ti lecsuktok engem és mi felakasz-

tunk titeket, mondotta fanatikus hitre valló hangon és megadta magát sorsának.

A letartóztatottak bünpörében a beográdi állami bíróság fog ítélezközi.

Megvalósulás előtt a becskerek-i egészségügyi otthon.

Központosítják a becskerek-i egészségügyi intézményeket.

Becskekerek, jul. 3.

A szociálpolitikai minisztérium a napokban értesítette a beográdi tartomány kormánybiztosát, hogy hajlandó hozzájárulni a Beeskereken létesítendő egészségügyi otthon költségeihez, amennyiben viseli a Princa György uccában, a zárdával szemben lévő volt tanfelügyelő-ségi épület átalakításának összes költségeit és a házbér egy részét is fedezi és erre a célra évenként 14.000 dinárt szavaz meg. Beeskerek város közgyűlése legutóbb szintén foglalkozott az egészségügyi otthon ter-vel és elhatározta, hogy a várme-gyei tisztviselők nyugdíjalapjától tíz évre kibérli az épületet és az 50 ezer dinárnyi évi házbérhez 36 di-nárral járul hozzá.

Zsiváncsevity Mihajló tartományi

kormánybiztos a Beeskerekre érkeztetett értesítés szerint, most foglal-kozott az egészségügyi otthon ter-veivel és a tartomány, mint a vár-me-gyei tisztviselők nyugdíjalapjának kezelősege nevében

a napokban fogja megkötöni a szerződést a szociálpolitikai mi-nisztériummal.

A szerződésben a minisztérium kötelezettséget fog vállalni az épület alapos átalakítására, modernizálásá-ra, vízvezeték és központi fűtés be-vezetésére és a bérösszeg részbeni fizetésére.

Az egészségügyi otthonban — értesüléseink szerint — a gyermek-diszpenziart, a tüdő és venerikus be-tegségek ambulatóriumát, a bakte-rológiai állomást és a Paszteur-in-tézetet fogják elhelyezni.

A vajdasági iparos Szerbiában csak segéd lehet.

Más-más törvény, más-más gyakorlat.

Becskekerek, jul. 3.

A bánági kereskedelmi és ipar-kamara ipari szekciója vasárnap délelőtt Malbaski Dusán kamarai al-elnök, a szekció elnökének elnökle-te alatt ülést tartott, amely iránt nagy érdeklődés nyilvánult meg. Cvetkov Borivoj, a szekció titkára beszámolt a kamara munkásságáról és közölte, hogy a kamara ez év január elseje óta 3607 ügyiratot intézett el, ebből ipari vonatkozású 1513 ügyirat volt.

A kamara számtalanszor interve-niált a különböző hatóságoknál az iparosság érdekében és közbenjárás-ára az iparosok érdekeinek szem előtt tartásával intézték el a napi-rendre kerülő ügyeket. Egyebek kö-zött választ kapott a főispántól arra a kérelmére, hogy ne engedélyezzen pótvásárt. A főispán válaszában kö-zölte, hogy

a jövőben engedélyt csak kivéte-les esetekben és a kamara előze-tes meghallgatása után fog adni.

A kamarának a kereskedelmi mi-nisztériumhoz intézett azon kérel-mére, hogy a jövőben csak városok-ban és járási székhelyeken engedé-lyezzen vásárt, még nem kapott vá-laszt. Eredményes volt azonban a kamara előterjesztése a zugipar el-len, amennyiben a főispán utasította az iparhatóságokat, hogy a legszi-gorubbán járjanak el az iparengedé-ly nélkül dolgozó iparosok, háza-lók és megrendelésgyűjtők ellen.

Érdekes vita alakult ki a vajdasá-gi iparengedélyek érvénye körül. A Vajdaságban érvényes ipartörvény értelmében segédkönyv és két éves gyakorlat kell az iparengedély el-nyeréséhez, a szerbiai ipartörvény értelmében viszont, segédi és mes-teri vizsgához van kötve az iparos önállósítása. A beográdi kamara

a vajdasági iparengedélyeket csak segédképesítésnek tekinti, viszont a bánági kamara az itteni iparha-

tóságoknak az iparengedély meg-adását javasolja a szerbiai segédi vizsga alapján

és nem követeli a két éves gyakorlat igazolását. Az ülés elhatározta, hogy engedélynyervek ígéksszik rábí-rni a beográdi kamarát és ha ez nem sikerülne, úgy a kereskedelemügyi minisztériumtól kér hivatalos ma-gyarázatot az iparengedélyek köl-csönös érvényességéről.

38%.

A kereskedelmi akadémiát hallgatók tanulmányi előmenetele — számok-ban.

Becskekerek, jun. 3.

A becskerek-i kereskedelmi akadé-miában Vd napján osztották ki az értesítőket, amelyek statisztikai fel-dolgozásban közlik a tanulók előme-netelét az elmúlt 1928—1929-es tan-évben. A kimutatás szerint, az el-múlt évben 128 tanuló látogatta a kereskedelmi akadémiát, 19 tanuló-val kevesebb, mint az előző tanév-ben és a tanulók közül 87 volt szerb, horvát és szlovén nemzetiségű. Az iskolaévet

79 tanuló fejezte be sikerrel, 30-at javítóvizsgálatra, 14-et osztályis-métlésre utasítottak,

ketten pedig elvesztették a továb-bi iskolalátogatás jogát.

A 128 tanuló közül 4-en kitűnő, 9-en jeles, 32-en jó és 34-en pedig elégséges eredménnyel vizsgáltak.

A bukási százalék az elmúlt tan-évben mintegy 38 százalék volt.

A VÁROSI GŐZFÜRDŐ

nyitva van naponta reggel 6 órá-tól esti 8 óráig és ezen idő alatt kapható a kiváló gyógyhatású iszapfürdő, valamint szénsavas és sósfürdők is. 1052

A legjobb gramofon márkák
A legjobb slágerlemezek részletezésre

ALTEBNO

O.R.I.E.N.T B.I.O.S.K.O.P
Szerdán, július 3-án 5, 7 és 9 órákor

JÖN! JÖN! JÖN! **Louise és Napoleon.**
Nagy mű a francia imperátor történelmi korszakának nagy napjaiból, 7 felvonásban.
Főszereplők: Louise . . . Helga Molander. Napoleon . . . Charles Vanel. — H. A. von Schettov.

A NOTREDAMI TORONYÓR
uj kópiában.

BALKÁN BIOSKOP Szerdán, július 3-án 5, 7 és 9 órákor
Csütörtökön, jul. 4-én 5, 7 és 9 órákor

Jön a legújabb Dina Gralla film: **Szenzációs Huszárvér. Szenzációs műsor!**
Gyönyörű filmregény a keresztény huszártiszt és a zsidó rabbi leánya szerelméről, 7 felvonásban. Főszerepekben a művész-gárda együttese: A rabbi Albert Steinrück, Rahel a leánya Elizza la Porte, továbbá Vivian Gibson, Alfons Fryland, André Mattoni, Fritz Kampers mint őrmester és a legjobb zsidó komikus, Siegfried Arno mint Moritz Wasserstrahl.

A makrancos kontesz.
Gyönyörű filmjáték „Die Tolle Kontessa” operett után.

„A magyarok még ma is nomád módra élnek“.
Hajmeresztő tájékozatlanság uralkodik külföldön még ma is a magyarságról.

Budapest, jul. 3.

Dezső Lipót tanfelügyelő rendkívül érdekes és egyúttal szomorú adatokat közöl arról, hogy külföldön még ma is milyen nagy tájékozatlanság uralkodik a magyar nemzet felől. A Magyar Külügyi Társaság folyóiratában közétett adat-gyűjteményéből kitűnik például, hogy az ausztráliai középiskolai földrajz-könyvek egyáltalán meg sem említik Magyarországot és a magyar nemzetet, hanem elegendőnek tartják megjegyezni, hogy a dunamenti államok közül Csehszlovákia a legnagyobb.

Egy angol könyv (Europe. A Descriptive Regional Survey”. Irta: T. S. Mouir, Edinburgh), a következőket meséli Magyarországról: „Az arisztokraták képezik az uralkodó osztályt, az övéké a föld. A lakosság többi részét parasztok és juhászok alkotják, akik jobbágyi sorban élnek.”

A „Lettre géographique ad uso delle scuole secondarie” című hivatalos olasz tankönyvben a következőket olvashatjuk: „Aki a magyar nép életéről hallott valamit, az emlékezni fog a betyár névre. Eredeti jelentése a pusztá fia, aki szabad, rabló életet él; átvitt értelemben, akinek viselkedésében nincsen jó erkölcs. Igazi betyár a „szegény legény”. Figyelemre méltó feljegyzések szerint nappal a magyar paraszt műveli a földet, este azonban lovára száll, fegyvereit magá-

hoz veszi és bajtársaival zsákmányra indul.”

A két év előtt megjelent Gallonnes-féle francia földrajz-könyvben a következő feljegyzést találjuk: „A mai magyarok életmódjában még fellelhetők a régi nomádi szokások. Tanyákon és mezővárosokban élnek, az uccákon csordák járkálnak. Egyedüli város, amely méltó erre a névre, Budapest.”

„A háború előtti Magyarország idegen területeket is magában foglalt. Így Magyarországhoz tartozott Szlovákia, Transylvánia, a Bánát Temesvárral és Horvát-Szlavonországgal.”

Gallones megállapítja továbbá, hogy Csehszlovákia további természetes fejlődési útja dél felé irányul és Erdély és Románia egyesülése nemcsak szükséges, de egyúttal természetes esemény volt. „Erdély — írja Gallones — a románok eredeti hazája. A románok először Erdélyt foglalták el és csak azután ereszkedtek le a dunai síkságra. A síkság, Romániával való vér- és életközösség indította Erdély népét arra, hogy sik-sági testvéreikkel területileg és politikailag egyesüljön. Erdélyt elvették a magyaroktól és Romániához csatolták, ami természetes, mivel Erdélyt kizárólag románok lakják.”

Ha a nyugateurópai országokban ilyen tankönyvekből tanítják az ifjúságot, úgy nem csodálható, ha a legtelvesebb felfogások uralkodnak.

Bécsben bemutatták a tökéletes osztrák beszélőfilmet: a Selenophont.

Bécs, jul. 3.

Tegnap került meghívott közönség előtt bemutatásra az új osztrák beszélőfilm: a Selenophon, amely kiváló bécsi fizikusok és technikusok éveken át való kísérletezései-nek eredménye. Az összes eddigi hangos filmeljárások részint tökéletlenek, részint pedig igen költségesek. Az új osztrák eljárás a modern fizika és technika vívmányainak igénybevételevel kielégíti a legmesszebbmenő kulturális és művészi követelményeket és emellett az előadáshoz szükséges készülék aránylag olyan olcsó, hogy biztosítja a gyors elterjedést.

A Selenophon-társaság által készített hang-film készülék alapvető elve a hang megrögzítése a filmszalagon. Ez az eszme már 25 éves és Ruhmer német fizikustól származik, akinek találmánya felülmúlta Edison „Kinetophon”-ját, a filmvetítőkészülék és a fonográf kombinációját. A rádió- és elektrotechnika akkori állásánál fogva az akusztikai visszaadás elektromos uton

nem járt kellő sikerrel. Csupán a legújabb időben, a hangszóró tökéletesítése révén vált lehetővé a hang-fényképezés további fejlesztése modern, művészi hangfilmé. A Selenophon-készülékeket Thiring tanár alkotta és kezelésük rendkívül könnyű, úgy hogy minden mozioperátor igen hamar megtanulhatja.

A bécsi Selenophon-társaság a gramofon ellen is fel akarja venni a harcot. Lemezek helyett szalagokat akar készíteni, amelyek olcsóbbak lennének a jelenlegi hanglemezeknél és játékidőjük nem lenne korlátozott, mivel ezek a szalagok bármilyen hosszúra készíthetők. A hang-fotografálás és Selenophon-készülékkel való visszaadása egyúttal kiküszöbölné a jelenlegi mellékzörejeket, amelyeket a mostani gramofonnál a tűk okoznak.

Mindkét találmányt a bécsi Selenophon-társaság már az összes államokban szabadalmaztatta és a gyártást ősszel megkezdi.

Oblasna Bolnica Veliki Bečkerek.
A. br. 675/1929. 1046

Oglas.

Oblasna Bolnica u Vel. Bečkereku raspisuje prvu ofertalnu licitaciju za ogrev i to za 27. jula 1929 u II časova pre podne. Bolnica potrebuje 18—20 vagona tvrdih cepanica, 10—15 vagona kamenog uglja (u ponudi naznačiti kakvoću), 3—5 vagona koksa. Detaljni uslovi mogu se doznati u bolničkoj kancelariji za vreme radnih časova. Kaucija se polaže do 10 časova pre podne na dan licitacije. Ponudi se ima priključiti nadležno uverenje o podobnosti za licitiranje i uverenje o plaćenju porezi. Bez ovih dokumenata ponuda ne dolazi u obzir. Vel. Bečkerek, 27. juna 1929. Jova Popović, upravnik bolnice.

ELÁRUSITÓNŐ.

A Balkán Bioszkóp cukorka büfféje részére egy szerb, magyar és németül beszélő elárusító nő keresztek.

Jelentkezni lehet: naponta délelőtt 9 órától a büffé vezetőjénél. 1053

Négy parkettes szobából álló elegáns

lakás

előszoba, fürdőszoba, konyha és mellékhelyiséggel,
augusztus elsejére kiadó.

Érdeklődni: 1042

Ferenci Ferencnel, Aranjeva u. 39.

La Sisal- és kender KÉVEKÖTŐZŐ,
juta-, len- és kender zsákok, vízmentes ponyvák
legolcsóbban 83

AVRAM SCHIFF
zsák-, ponyva- és zsinagnagykereskedőnél, zsák- és ponyvakölcsönző,
Telefón: 24—03. **NOVISAD** Sürgőnyoim: JUTEŠIF

Kérjen árajánlatot! **Fiók: Beograd-Sava.** Kérjen árajánlatot!

Br. 1118/1929. 1039

Dražbena objava.

Potpisano opštinsko poglavarstvo ovim objavljuje, da će se u ime poreskog zaostatka protiv dužnika Švešlajn Jakoba trgovca u Lazarevu na javnoj prodaji prodati popisane pokretnine označene u plenidbenom zapisniku od 1. juna 1929 god. i procenjene u vrednosti od 10.021 Din 50 para, a koje se sastoje iz predmeta i to: 3 štelaža, 2 tezge,

1 kantara, 1 mlina za kafu, 1 mlina za mak, razne kratke i špecerajske robe.

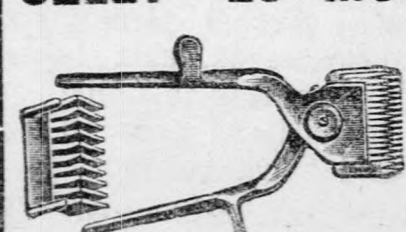
Javna prodaja će se održati dana 13. jula 1929. god. u 9 sati pre podne na licu mesta u Lazarevu u stanu dužnika.

Dražbeni uslovi mogu se prethodno videti svaki dan u kancelariji opštinskog beležnika u Lazarevu.

U Lazarevu, 25. juna 1929.

Opštinsko poglavarstvo.

ÜZLET- ÉS MŰHELYÁTHELYEZÉS!

Tisztelettel értesitem a m. t. vevőimet, hogy a 18 éve fennálló üzletemet a Knez Miletina u. 1. szám alól a Szlovenszka ucca 4 szám alá, a saját házámba helyeztem át. (Villanyerőre berendezett műhely). . . ELVÁLLALOM minden e szakmába vágó, u. m.: nyíró-, vágó- és metsző szerszámok élesítését, javítását, orvosi műszerek, borbély- és fodrász szerszámok, gépkések élesítését és szakzerű javítását . . . RAKTÁRON TARTOK mindenemű elsőrangú, garantált minőségű acélaru és berevülő cikkeket.
Kérem a n. é. közönség további szives pártfogását 1030

MOGNÁR JÁNOS

késes, mű- és homoruköszörüs és acélarukereskedése, **Velikibecskerek.**

4/8 breit.
Ganz hohl.
1/2 natürliche Grösse.